

ผลของการใช้เทคนิคตัวแบบ การซึ้งและ การเสริมแรงทางบวกในการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่
ของเด็กด้านชินโดรม ที่มีอายุระหว่าง 3-4 ปี ของโรงเรียนราชานุกูล

นางสาวสุรีย์ กลิ่นทิพย์อ่าน่วย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-584-454-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECTS OF MODELING, PROMPTING AND POSITIVE REINFORCEMENT TECHNIQUE
ON NEW VOCABULARY LEARNING IN DOWN'S SYNDROME CHILDREN,
AGED THREE TO FOUR IN RAJANUKUL SCHOOL

MISS SUREE KASIVITAMNUAY

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of The Requirements
For The Degree of Master of Arts
Department of Psychology
Graduate School
Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-584-454-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการใช้เทคนิคตัวแบบ การชี้แนะ และการเสริมแรงทางบวกใน
การเรียนรู้ค่าศัพท์ใหม่ของเด็กดาวน์ซินโดรม ที่อายุระหว่าง 3-4 ปี
ของโรงเรียนราชานุกูล

โดย นางสาวสุรีย์ กลิวิท์ อ่านนาย

ภาควิชา จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. พรรภพ พิษัย ศิริวรรณศรี

บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาด้านมนุษย์

..... *.....* คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชราภิຍ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *.....* ประธานกรรมการสอบ
(รองศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญพิไล ฤทธาคณานันท์)

..... *.....* อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. พรรภพ พิษัย ศิริวรรณศรี)
..... *.....* กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดิเรก ศรีสุข)

..... *.....* กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ศรีรงค์ ทับส้ายทอง)

พิมพ์ต้นฉบับบทดย่อวิทยานิพนธ์ภาษาไทยในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

สุรีย์ กลิวิทย์อ่อนวย : ผลของการใช้เทคนิคตัวแบบ การซึ้งและ การเสริมแรงทางบวกในการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ของเด็กดาวน์ซินโตรม ที่มีอายุระหว่าง 3-4 ปี
ของโรงเรียนราษฎร์ราษฎร์ (EFFECTS OF MODELING, PROMPTING AND POSITIVE REINFORCEMENT TECHNIQUE ON NEW VOCABULARY LEARNING IN DOWN'S SYNDROME CHILDREN, AGED THREE TO FOUR IN RAJANUKUL SCHOOL)
อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.พรวดพิพิพ ศิริวรรณมุศย์, 94 หน้า. ISBN 974-584-454-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลของการใช้เทคนิคตัวแบบ การซึ้งและ การเสริมแรงทางบวกที่มีต่อการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ของเด็กดาวน์ซินโตรมที่มีอายุระหว่าง 3-4 ปี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เด็กปัญญาอ่อนประเทวดาวน์ซินโตรม ที่มีระดับสติปัญญา ระหว่าง 60-70 และมีอายุระหว่าง 3-4 ปี แบ่งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองกลุ่มละ 5 คน กลุ่มทดลอง ได้รับการสอนตามโปรแกรมการสอนคำศัพท์ ที่ใช้เทคนิคตัวแบบ การซึ้งและ การเสริมแรงทางบวก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนคำศัพท์ตามโปรแกรมปกติที่โรงเรียนจัดให้ใช้เวลา ทดลองหั้งสั้น 10 สัปดาห์ กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองได้รับการทดสอบความสามารถเรียนรู้คำศัพท์ ใหม่ด้านความเข้าใจคำศัพท์และด้านการใช้คำศัพท์ตลอดระยะเวลาการทดลองและสิ้นสุดระยะเวลา ทดลอง 1 สัปดาห์ (ระยะเวลาทดลอง) วิเคราะห์ข้อมูลโดยถูกความแตกต่างของจำนวนคำศัพท์ (เฉพาะที่ได้ 3 คะแนน) ที่ได้จากการทดสอบวัดความสามารถด้านความเข้าใจคำศัพท์และการใช้ คำศัพท์ของกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง และนำเสนอด้วยรูปของตารางและการภาพ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ในระยะเวลาทดลอง และระยะเวลาหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของจำนวน คำศัพท์ที่ได้จากการทดสอบวัดความสามารถด้านความเข้าใจคำศัพท์สูงกว่ากลุ่มควบคุม
2. ในระยะเวลาทดลอง และระยะเวลาหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของจำนวนคำศัพท์ ที่ได้จากการทดสอบวัดความสามารถด้านการใช้คำศัพท์สูงกว่ากลุ่มควบคุม

จิตวิทยา

ภาควิชา
 สาขาวิชา
 ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อนิสิต
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C243024 : MAJOR DEVELOPMENTAL PSYCHOLOGY

KEY WORD: MODELING / PROMPTING / POSITIVE REINFORCEMENT / DOWN'S SYNDROME

SUREE KASIVITAMNUAY : EFFECTS OF MODELING, PROMPTING AND POSITIVE REINFORCEMENT TECHNIQUE ON NEW VOCABULARY LEARNING IN DOWN'S SYNDROME CHILDREN , AGED THREE TO FOUR IN RAJANUKUL SCHOOL.

THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. PUNTIK SIRIVUNNABOOD, Ph.D. 94 pp.

ISBN 974-584-454-3

The purpose of this research was to study effects of the use of modeling, prompting and positive reinforcement technique on new vocabulary learning, receptive vocabulary ability and expressive vocabulary ability in Down's Syndrome children. The subjects in this study were 10 Down's Syndrome children aged 3-4. They were randomly selected to control and experimental groups equally. The experimental group was given an experimental program of vocabulary learning by using modeling, prompting and positive reinforcement technique. The control group studied dialy school program. The experimental program took 10 weeks. During the period of experimental program and one week after the finish of the program, the researcher evaluated all subjects with Receptive and Expressive Vocabulary Ability.

The new vocabularies (3 score only) were presented in tables and graphs. The findings were as follows :

1. The experimental group learned more vocabularies (receptive ability) than the control group during ten weeks of experimental period and a week after experimental period (post-test).
2. The experimental group learned more vocabularies (expressive ability) than the control group during ten weeks of the experimental period and a week after experimental period (post-test).

ภาควิชา..... จิตวิทยา
สาขาวิชา..... จิตวิทยาพัฒนาการ
ปีการศึกษา..... 2536

ลายมือชื่อนักศึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกราภ�性ของ รศ. ดร. พรารถกิจ ศิริวรรณบุศย์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้โอกาสในการทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งให้คำปรึกษา ตรวจสอบ
แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี่

ขอกราบขอบคุณ พศ. นิรมล ชัยสหกิจ ที่ให้คำแนะนำนำปรึกษาวิทยานิพนธ์ในตอนดัน
ตลอดจนเป็นผู้ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบคุณ คุณรุจា เล้าสกุล ผู้ช่วยการทางจิตวิทยาเด็กพิเศษ โรงเรียนกาล
ราชานุกูล ซึ่งเป็นผู้ตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบคุณผู้อำนวยการและเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนกาลราชานุกูลและโรงเรียน
ราชานุกูลที่ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในการวิจัย และขอบคุณนักเรียนและผู้ปกครองของ
กลุ่มตัวอย่างทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ คุณสืบฤทธิ์ จิราธิวัฒน์ คุณปริญญา จิราธิวัฒน์และเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน
กลางของ บริษัท ห้างเช็นกรัลพัฒนาทาวน์สโตร์ จำกัด ทุกคนที่เปิดโอกาสให้ผู้วิจัยทำการวิจัย
อย่างเต็มที่

ท้ายที่สุด ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้ความเอาใจใส่
และ เป็นกำลังใจสำคัญแก่ผู้วิจัยตลอดมา

สร้อย กลิวิกษ์อ่อนนัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๕
กิตติกรรมประกาศ	๙
สารบัญตารางประกอบ	๙
สารบัญภาพประกอบ	๑๐
บทที่	
1 บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๔
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	๒๔
สมมติฐานในการวิจัย	๒๔
คำจำกัดความที่ใช้	๒๔
ข้อจำกัดของการวิจัย	๒๕
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	๒๖
2 วิธีการดำเนินการวิจัย	๒๗
กลุ่มตัวอย่าง	๒๗
วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	๒๗
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๒๘
วิธีดำเนินการวิจัย	๓๔
การวิเคราะห์ข้อมูล	๓๖
3 ผลการวิจัย	๓๗
4 อภิปรายผลการวิจัย	๖๒
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	๗๑
รายการอ้างอิง	๗๖

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคพนวก

ภาคพนวก ก	82
ก	85
ก	93
ประวัติผู้วิจัย	94

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1 แสดงจำนวนคำศัพท์ที่ได้จากการทดสอบวัดความสามารถด้านความเข้าใจ คำศัพท์ (เฉพาะที่ได้ 3 คะแนน) ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองใน ระยะเวลาทดลอง	38
2 แสดงจำนวนคำศัพท์ที่ได้จากการทดสอบวัดความสามารถด้านการใช้คำศัพท์ (เฉพาะที่ได้ 3 คะแนน) ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองในระยะเวลา ทดลอง	41
3 แสดงร้อยละของจำนวนคำศัพท์ที่ได้จากการทดสอบวัดความสามารถด้าน ความเข้าใจคำศัพท์ (เฉพาะที่ได้ 3 คะแนน) ของกลุ่มควบคุมและกลุ่ม ทดลองตามระยะเวลาทดลอง	44
4 แสดงร้อยละของจำนวนคำศัพท์ที่ได้จากการทดสอบวัดความสามารถด้าน การใช้คำศัพท์ (เฉพาะที่ได้ 3 คะแนน) ของกลุ่มควบคุมและกลุ่ม ทดลองตามระยะเวลาทดลอง	46
5 แสดงจำนวนคำศัพท์ที่ได้จากการทดสอบวัดความสามารถด้านความเข้าใจ คำศัพท์ (เฉพาะที่ได้ 3 คะแนน) ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองใน ระยะเวลาหลังการทดลอง (post-test)	48
6 แสดงร้อยละของจำนวนคำศัพท์ที่ได้จากการทดสอบวัดความสามารถด้านความ เข้าใจคำศัพท์ (เฉพาะที่ได้ 3 คะแนน) ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ในระยะเวลาหลังการทดลอง (post-test)	49
7 แสดงร้อยละของจำนวนคำศัพท์ที่ได้จากการทดสอบวัดความสามารถ เข้าใจคำศัพท์และการใช้คำศัพท์ (เฉพาะที่ได้ 3 คะแนน) ของกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลองตามระยะเวลาการทดลอง.....	50

สารบัญภาพ

หัวข้อ	หน้า
1 ทดสอบค่าเฉลี่ยของจำนวนคำศัพท์ที่ได้จากการทดสอบวัดความสามารถด้านความเข้าใจคำศัพท์ (เฉพาะที่ได้ 3 คะแนน) ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง	39
2 ทดสอบค่าเฉลี่ยของจำนวนคำศัพท์ที่ได้จากการทดสอบวัดความสามารถด้านการใช้คำศัพท์ (เฉพาะที่ได้ 3 คะแนน) ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง	42
3 ทดสอบจำนวนคำศัพท์ที่ได้จากการทดสอบวัดความสามารถด้านความเข้าใจคำศัพท์และการใช้คำศัพท์ของกลุ่มควบคุมคนที่ 1	52
4 ทดสอบจำนวนคำศัพท์ที่ได้จากการทดสอบวัดความสามารถด้านความเข้าใจคำศัพท์และการใช้คำศัพท์ของกลุ่มควบคุมคนที่ 2	53
5 ทดสอบจำนวนคำศัพท์ที่ได้จากการทดสอบวัดความสามารถด้านความเข้าใจคำศัพท์และการใช้คำศัพท์ของกลุ่มควบคุมคนที่ 3	54
6 ทดสอบจำนวนคำศัพท์ที่ได้จากการทดสอบวัดความสามารถด้านความเข้าใจคำศัพท์และการใช้คำศัพท์ของกลุ่มควบคุมคนที่ 4	55
7 ทดสอบจำนวนคำศัพท์ที่ได้จากการทดสอบวัดความสามารถด้านความเข้าใจคำศัพท์และการใช้คำศัพท์ของกลุ่มควบคุมคนที่ 5	56
8 ทดสอบจำนวนคำศัพท์ที่ได้จากการทดสอบวัดความสามารถด้านความเข้าใจคำศัพท์และการใช้คำศัพท์ของกลุ่มทดลองคนที่ 1	57
9 ทดสอบจำนวนคำศัพท์ที่ได้จากการทดสอบวัดความสามารถด้านความเข้าใจคำศัพท์และการใช้คำศัพท์ของกลุ่มทดลองคนที่ 2	58
10 ทดสอบจำนวนคำศัพท์ที่ได้จากการทดสอบวัดความสามารถด้านความเข้าใจคำศัพท์และการใช้คำศัพท์ของกลุ่มทดลองคนที่ 3	59
11 ทดสอบจำนวนคำศัพท์ที่ได้จากการทดสอบวัดความสามารถด้านความเข้าใจคำศัพท์และการใช้คำศัพท์ของกลุ่มทดลองคนที่ 4	60

สารบัญภาพ (ต่อ)

รูปที่

หน้า

12 แสดงจำนวนค่าศพที่ได้จากการทดสอบความสามารถด้านความเข้าใจ

ค่าศพที่และการใช้ค่าศพที่ของกลุ่มทดลองคนที่ 5

61